

[REDACTED]

nr. 3562/II/P
EN

Mijnheer de Minister,

Ter zitting van 21 juni 1973 heeft de verenigde vergadering van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (V.C.T.) zich uitgesproken over een klacht die op 17 oktober 1972 werd ingediend tegen de benoeming van een nederlandsoukundig conservator bij de V.Z.W. "Horta-Museum" te St.-Gillis.

Daar er in de schoot van de Commissie geen meerderheid werd gevormd nopens het advies dat aangaande die klacht moest worden uitgebracht, komt het mij toe, krachtens artikel 9 van het koninklijk besluit van 4 augustus 1969 tot regeling van de rechtstoestand van de voorzitter en van de leden van de V.C.T. en tot regeling van dezer werking, U een beknopte nota te sturen met de uitgebrachte meningen.

X

X X

STANDPUNT VAN DE FRANSE AFDELING

Het Horta-museum is een V.Z.W. die werd opgericht op 19 december 1969 en waarvan de rechtstoestand op 26 juni 1969 werd goedgekeurd door de gemeenteraad van St.-Gillis.

Een V.Z.W. valt niet, a priori, onder de toepassing van de samengevatte wetten op het taalgebruik (S.W.T.). Het verslag DE STEXHE (Senaat, wet van 2 augustus 1963 - doc. 304, blz. 9, 3de lid) preciseert in dat verband "dat onder meer niet onder de toepassing van de wet vallen, de natuurlijke of rechtspersonen die een opdracht vervullen welke de grenzen van het particulier bedrijf te buiten gaat, wanneer die taak hun niet door de wet of door de openbare machten is opgedragen".

De vraag is dus of er in dit geval een devolutie van de openbare macht is geweest en, zo ja, binnen welke perken die devolutie is geschied.

Onder verwijzing naar de rechtstoestand van de V.Z.W. "Horta-museum", constateert de Franse afdeling wat volgt :

- de zetel van de vereniging is gelegen ten stadhuize van St.-Gillis, zij zal haar doel verwezenlijken met de hulp van het gemeentebestuur van St.-Gillis (artikel 3);

- alle leden van de gemeenteraad zullen, op hun aanvraag en zonder aan de formaliteiten van aanvaarding onderworpen te zijn, door de raad van beheer, ambtshalve als leden van de vereniging worden aanvaard (artikel 5);

- het aantal beheerders die deel uitmaken van de gemeenteraad van St.-Gillis mag niet hoger zijn dan 5; zulks met inbegrip van de burgemeester en de schepen die bevoegd is inzake schone kunsten (artikel 9);
- de verrichtingen van de vereniging staan onder toezicht van een college van vijf commissarissen, voorgezeten door de schepen die te dien einde door de gemeenteraad van St.-Gillis werd aangeduid (artikel 12);
- ingeval van ontbinding der vereniging, zal haar vermogen ten volle recht aan de gemeente St.-Gillis toekomen (artikel 18);
- 5 van de 14 leden van de raad van beheer zijn gemeentelijke mandatarissen van St.-Gillis. Een 6de lid is een ambtenaar van de provincie Brabant (artikel 21);
- 3 van de 5 leden van de raad voor toezicht zijn gemeentelijke mandatarissen van St.-Gillis (artikel 22).

Uit de hierboven uiteengezette elementen blijkt dat het Horta-museum een rechtspersoon is, belast met een taak die de grenzen van een privaat bedrijf te buiten gaat en die de openbare machten haar hebben toevertrouwd in het belang van het algemeen; bijgevolg valt zij onder toepassing van artikel 1, § 1 der S.W.T.

De afdeling oordeelt evenwel dat aan de hand van die elementen niet kan worden uitgemaakt dat de voornoemde V.Z.W. in de betekenis van artikel 1, § 2 der S.W.T. aan het gezag van een openbare macht is onderworpen.

De afdeling is dan ook van mening dat zij ontsnapt aan de bepalingen van de S.W.T. die betrekking hebben op de organisatie van de diensten, op de rechtspositie van het personeel en op de door dit laatste verkregen rechten (artikel 1, § 2, 2de lid). Daaruit volgt onder meer dat het aldaar tewerkgestelde personeel geen bewijs moet leveren van de taalkennis voorgeschreven bij artikel 21, §§ 2, 4 en 5 en dat de eentalig Franse conservator, wiens benoeming door de klager wordt aangevochten, geen examen moet afleggen over de voldoende kennis van het Nederlands.

Bijgevolg acht de afdeling de klacht niet gegrond. Anderdeels oordeelt de afdeling dat het de V.Z.W. "Horta-museum" toekomt, haar diensten zo te organiseren dat de wetsbepalingen aangaande de betrekkingen met de particulieren en de openbare diensten, alsook in verband met de berichten en mededelingen aan het publiek, worden nageleefd.

STANDPUNT VAN DE NEDERLANDSE AFDELING

De Nederlandse afdeling oordeelt dat de V.Z.W. "Horta-museum" overeenkomstig artikel 1, § 1, 2de lid der S.W.T. een rechtspersoon is, belast met een taak die de grenzen van een privaat bedrijf te buiten gaat en die de wet of de openbare machten haar hebben toevertrouwd in het belang van het algemeen.

Zij oordeelt dat die V.Z.W. een zuivere emanatie is van de gemeente St.-Gillis en wel om de volgende redenen :

- Het Horta-museum is een V.Z.W. die werd opgericht op 19 december 1969 en waarvan de rechtstoestand werd goedgekeurd ter zitting van de gemeenteraad van 26 juni 1969;

- de gemeentelijke ambtenaren die zitting hebben in de raad van beheer van de V.Z.W., werden aangesteld op 30 oktober 1969, ter zitting van de gemeenteraad;
- de zetel van de vereniging is gelegen ten stadhuize van St.-Gillis, zij zal haar doel verwezenlijken met de hulp van het gemeentebestuur van St.-Gillis (artikel 3);
- alle leden van de gemeenteraad zullen, op hun aanvraag en zonder aan de formaliteiten van aanvaarding onderworpen te zijn, door de raad van beheer, ambtshalve als leden van de vereniging worden aanvaard (artikel 5);
- het aantal beheerders die deel uitmaken van de gemeenteraad van St.-Gillis mag niet hoger zijn dan 5; zulks met inbegrip van de burgemeester en de schepen die bevoegd is inzake schone kunsten (artikel 9);
- de verrichtingen van de vereniging staan onder toezicht van een college van 5 commissarissen, voorgezeten door de schepen die te dien einde door de gemeenteraad van St.-Gillis werd aangeduid (artikel 12);
- ingeval van ontbinding der vereniging, zal haar vermogen ten volle recht aan de gemeente St.-Gillis toekomen (artikel 18);
- er bestaat een overwicht aan gemeentelijke ambtenaren in de raad voor toezicht : 3 van de 5 leden (artikel 22), en in de raad van beheer : 5 leden + 1 lid van de provincie Brabant op veertien leden (artikel 21);
- De V.Z.W. wordt bovendien voor 90 % gesubsidieerd door de gemeente St.-Gillis.

Uit de hierboven uiteengezette elementen blijkt dat de V.Z.W. "Horta-museum" volledig onder het gezag van de gemeente staat, in de betekenis van artikel 1, § 2.

Derhalve zijn de S.W.T. er integraal toepasselijk op. Als plaatselijke dienst, valt zij onder de toepassing van artikel 21. Krachtens § 2 van dat artikel, legt elke kandidaat voor een betrekking in de plaatselijke diensten van Brussel-Hoofdstad (in casu het Hortamuseum) een schriftelijk examengedeelte af, over de elementaire kennis van de tweede taal; krachtens § 5, kan niemand benoemd of bevorderd worden tot een ambt of betrekking, waarvan de titularis omgang heeft met het publiek, indien hij er niet mondeling van laat blijken door een aanvullend examengedeelte of door een bijzonder examen, dat hij een aan de aard van de waar te nemen functie aangepaste voldoende of elementaire kennis bezit van de tweede taal.

De Nederlandse afdeling oordeelt bovendien dat het gaat om een culturele vereniging waarvan de activiteit beide gemeenschappen van Brussel-Hoofdstad in gelijke mate aanbelangt.

Bijgevolg, oordeelt de Nederlandse afdeling dat de eentalig Franse conservator door een examen moest bewijzen het Nederlands voldoende te kennen.

Aangezien de betrokkene dat examen niet heeft afgelegd, is de ingediende klacht ontvankelijk en gegrond en is de kwestieuze benoeming krachtens artikel 58 der S.W.T. nietig.

Met de meeste hoogachting,

DE VOORZITTER

